

ÖZET

NİĞDE VE YÖRESİNDE İLKOKUL ÇOCUKLARINDA GÖRÜLEN BARSAK PARAZİTLERİNİN YAŞA, CİNSİYETE VE SOSYO-EKONOMİK DURUMA GÖRE DAĞILIMI

UĞURLU, Kemal Niğde Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Biyoloji Anabilim Dalı

Danışman: Yard. Doç. Dr. Aydın TOPÇU

Eylül -1997 39 sayfa

Bu çalışmada Niğde İlinde ikisi merkez, biri kasaba, diğeri köy ilkokulu olmak üzere dört ilkokulda öğrenim gören 195 öğrenciden tesadüfi olarak seçilip alınan gaita numuneleri incelenmiştir. Numunelerin alındığı merkezler rastgele seçilmiş ve gaita numuneleri incelenirken natif-lügol yöntemi uygulanmıştır. İncelenen gaita numunelerinin 74 ünde (% 39) parazit tespit edilmiştir. Bunların 57 si (% 77) helmint, 17 si ise (% 23) protozoon olarak tespit edilmiştir. Tespit edilen parazitlerin türlere göre dağılımı ise: *Ascaris lumbricoides* : 31 (% 41,8) *Giardia intestinalis* : 12 (% 16,2) *Trichuris trichiura* : 10 (% 13,5) *Taenia saginata* : 9 (% 12,1) *Enterobius vermicularis* : 7 (% 9,5) *Entamoeba histolytica* : 5 (% 6,9) olarak bulunmuştur. Gaita numunesi alınan öğrencilerden yaşları, cinsiyetleri ve sosyo-ekonomik durumları gibi parazit dağılımına etki eden faktörler hakkında bilgi edinmek için anket formu düzenlenmiştir. Öğrencilerin paraziter enfeksiyonlara yakalanma oranlarının yaş, cinsiyet ve sosyo-ekonomik faktörlerden nasıl etkilendiği değerlendirilmiş ve parazitlerin dağılımının Niğde ve çevresinin iklimine ve sosyo-ekonomik yapısına benzerlik gösteren diğer bölgelerdeki çalışmalarda ortaya çıkarılmış, parazit oranları ve dağılımına yalan sonuçlar elde edilmiştir. Cinsiyete göre parazit dağılımında önemli bir fark görülmemiş, ekonomik yönden gelir düzeyi orta ve düşük olan ailelerin çocuklarında, parazit görülme sıklığı yüksek bulunmuştur. 7-11 yaş gurubu çocukların değerlendirilmeye alındığı çalışmamızda yaşlar arasındaki parazitlerime oranlarında önemli farklılıklar olmamasına rağmen, 9 yaş grubuna dahil öğrencilerde parazit görülme sıklığı diğer gruplara göre daha yüksek bulunmuştur.

Anahtar Sözcükler: Barsak parazitleri, İnsan, Yaş, Cinsiyet, Ekonomik durum, Dağılım. *Entamoeba histolytica*, *Enterobius vermicularis*, *Ascaris lumbricoides*, *Taenia saginata*, *Trichuris trichiura*, *Giardia intestinalis*.

SUMMARY THE DISTRIBUTION OF INTESTINAL PARASITES THAT WERE DIAGNOSED IN THE PRIMARY CHILDRENS WITH RESPECT TO AGE, SEX AND SOCIO ECONOMIC IN NİĞDE AND IT'S AROUND

UĞURLU, Kemal University of Niğde Graduate School of Natural and Applied Science Department of Biology.

Supervision: Assist. Prof. Dr. Aydın TOPÇU

September - 1997 39 pages

In this study the samples of human excrement (gaita) were arbitrary from 195 students, studying in 4 different primary schools, two of which were located in the city center, in borough and in the villiage of Niğde were examined. Samples taken from the central schools were chosen randomly. The nativ-lügol method is applied to gaita samples (% 39) 57 of these are helmint (% 77) and 17 are protozoon. (% 33). The distribution of these parasites according to species are as follows. *Ascaris lumbricoides* : 31 (%41,8) *Giardia intestinalis* : 12 (% 16,2) *Trichuris trichiura* : 10 (% 13,5) *Taenia saginata* : 9 (% 12,1) *Enterobius vermicularis* : 7 (% 9,5) *Entamoeba histolytica* : 5 (% 6,9) An enquite was distributed among the students. This enquete analyses the major factors (socio-economic positions, sexuality, ages) affecting the distribution of parasites. The role of these factors in getting parasiter infection was evaluated in detail. The results about the ratios were approximately, the same as in the regions, of Niğde climate, other regiois an important difference on parasite distribution. But the level of frequency of parasite visibility is found out higher in children belonging to the families with middle or low incomes. In one of our works in which 7-11 age group's children are investigated, there was not any important difference between the ages about parasite ratios, but the frequency of incidance in 9 age group's children is higher than the other groups.

Key words: Intestinal parasites, Human, Ages, Sexuality, Socio-economic position, Distribution, *Ascaris lumbricoides*, *Entamoeba histolytica*, *Giardia intestinalis*, *Taenia saginata*, *Trichuris trichiura*, *Enterobius vermicularis*.